

УДК 7.012:687

МОДА ТА МИСТЕЦТВО: КОЛАБОРАЦІЇ У СТВОРЕННІ ПРОЄКТНИХ МОДНИХ ОБРАЗІВ

СЕНЦОВА Аліна¹, СКАСКІВ Олесь¹, ЧУПРИНА Наталія¹,
РОЖИН Наталія²

¹Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна

²Birmingham City University

alya.sentsova@gmail.com, chouprina@ukr.net, skaskiv26@gmail.com

Розглянуто напрями співпраці художників і дизайнерських брендів при створенні творів сучасного мистецтва та їх адаптації в дизайні сучасного одягу. Визначено основні етапи розвитку таких колаборацій у ХХ столітті. Визначено засоби впливу сучасного мистецтва на індустрію моди та створення творів сучасного мистецтва на основі використання модних елементів.

Ключові слова: мода, дизайнерський бренд, сучасне мистецтво, проєктні образи, дизайн одягу.

ВСТУП

Мода та мистецтво завжди мають багато спільного, і їх співпраця відкриває безліч можливостей для творчості та вираження ідеї. Ці сфери мистецтва впливають одна на одну, переходячи межі і створюючи унікальні простори для спільної роботи. Художники та дизайнери часто черпають натхнення у мистецтві, щоб створити нові стилі та тенденції. Полотна відомих художників, можуть вплинути на форми, кольори та текстури, використовувані в моді. Наприклад, роботи П. Пікассо, К. Моне, Г. Клімта та інших визначних майстрів мистецтва можуть стати джерелом натхнення для дизайнерів у створенні унікальних принтів, орнаментів та декоративних елементів [1].

З іншого боку, мода також впливає на мистецтво. Сучасні художники можуть черпати натхнення з моди, щоб створити нові мистецькі твори. Наприклад, мода ХХ-го століття, включаючи авангардне мистецтво та абстракційні рухи, може вплинути на формування нових течій в мистецтві. Такі взаємодії допомагають розширити межі кожної галузі та сприяють появі нових ідей та концепцій.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета роботи полягає у визначенні основних етапів формування та визначенні актуальних напрямів розвитку колаборації у сфері сучасного мистецтва та дизайну актуальних проєктних образів в сучасному модному просторі та індустрії моди.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Спільний процес між модою та мистецтвом може мати багато форм і виразів. Наприклад, багато модних брендів співпрацюють з художниками на створення обмежених колекцій або спільних проектів. Це дозволяє художникам втілити свої творчі ідеї на одязі та аксесуарах, а модним брендам – перетворити мистецтво в актуальне вираження стилю. Одним з прикладів такої співпраці є колаборації між відомими художниками і модними брендами, такими як Louis Vuitton, Gucci, Dior та багатьма іншими. Наприклад, художник Я. Кусами співпрацювала з Louis Vuitton над створенням колекції, де її відомі мотиви пунктирного стилю були використані на сумках, в одязі та аксесуарах. Це поєднання мистецтва Я. Кусами з модою дало змогу побачити її творчість в новому світлі і розширило аудиторію прихильників її творчості [2].

У минулому художники та дизайнери часто співпрацювали, щоб створити нові стильові напрями та актуальні тенденції в моді та мистецтві. Наприклад, Е. Ск'япареллі спільно з художником С. Далі, розробляли нові ідеї для своїх колекцій [3]. У різні часи художники об'єднувались з модними брендами, задавали тренди індустрії, а деякі навіть стали іконами стилю. Наприклад, художник Е. Уорхол співпрацював з брендом Levi's, щоб створити нові принти для колекції джинсів цього бренду. Також, художники та дизайнери можуть об'єднуватись з іншими індустріями, включаючи кіно та телебачення. Наприклад, той самий художник, Е Уорхол створив поп-арт-образ М. Монро, який став популярним у кіноіндустрії [4]. У наші дні дизайнерка Л. Пустовіт співпрацювала з художником П. Маковим, щоб створити нову колекцію, використовуючи графіку художника [5].

Рис. 1. Е. Уорхол.
Портрет М. Монро, 1964 р. [3]

Рис. 2. Е. Ск'япареллі та С. Далі,
вечірня сукня з омаром, 1936 р. [4]

Крім того, мода може бути і самою формою мистецтва. Деякі дизайнери прагнуть створити вражаючі колекції, які перетинають межі між модою та мистецтвом. Вони використовують нестандартні матеріали, неочікувані форми та концепції для створення унікальних витворів. Такі колекції можуть стати

об'єктами мистецьких виставок та досліджень, демонструючи, як мода може бути носієм творчих ідей та концепцій.

Рис. 3. Фрагмент колекції Л. Пустовіт, створеної у колаборації з художником П. Маковим, 2010 р. [5]

Також варто згадати, що мода та мистецтво можуть впливати на суспільні процеси і повідомлення. Вони можуть стати засобом виразності, політичного або соціального протесту, символічного виразу та рефлексії. Багато дизайнерів використовують моду як платформу для поширення важливих повідомлень і підтримки різних рухів та ініціатив. Це може бути використання символіки, слоганів або специфічних елементів, які нагадують про певні проблеми або цінності. Наприклад, мода може використовувати символіку фемінізму або рівноправ'я шляхом використання принтів з феміністськими лозунгами чи включенням розбитого скла, що символізує прорив скляного стелю, що обмежує жінок [2]. Це дозволяє моді стати інструментом активізму та підтримки соціальних змін.

Мода та мистецтво також можуть викликати дискусії про культурну ідентичність, народну спадщину та глобалізацію. Вони можуть відтворювати традиційні елементи різних культур або перетворювати їх у сучасні інтерпретації. Це може сприяти збереженню й відродженню культурних цінностей та сприяти взаєморозумінню між різними культурами. За останні роки спостерігається зростання екологічної свідомості в суспільстві, і мода та мистецтво також не залишаються осторонь цього тренду. Багато дизайнерів та художників активно використовують еко-дружні матеріали, перероблені тканини та створюють колекції, що підкреслюють проблеми забруднення навколишнього середовища та сприяють створенню сталого моди. Це підкреслює важливість збереження природних ресурсів та створення більш екологічної індустрії моди. Одна з форм співпраці між модою та мистецтвом – це використання мистецьких робіт як джерела натхнення для модних колекцій. Дизайнери можуть відтворювати мотиви, кольори або форми з картин або

скульптур та впроваджувати їх у свої моделі. Це дозволяє створити унікальні та художньо насичені образи.

Зворотна взаємодія також має місце, коли мода стає об'єктом мистецького твору. Багато художників створюють інсталяції, фотографії або живописні полотна, використовуючи модні елементи як свою основу. Це може бути способом критики модної індустрії, висміювання комерційного підходу до моди або відображення її впливу на суспільство. Крім того, багато модних брендів підтримують мистецькі проекти та спонсорують виставки або презентації художників. Це допомагає просувати мистецтво та дає художникам можливість реалізувати свої творчі задуми. Взаємодія між модою та мистецтвом також проявляється на подіумах модних показів та виставках. Дизайнери часто співпрацюють з художниками, щоб створити вражаючі сценографії, використовуючи елементи імпровізації, відеоарту або перформансу. Це допомагає створити незабутнє враження і підкреслити концепцію модної колекції. Взагалі, взаємодія моди та мистецтва має великий потенціал для творчого розвитку обох галузей. Вона сприяє появі нових ідей, стимулює інновації та сприяє розширенню художнього виразу. Така взаємодія дозволяє моді та мистецтву впливати на культуру та суспільство, створюючи нові тенденції, розширюючи границі вираження та спонукаючи до роздумів.

Однією з актуальних тенденцій є зростання інтерактивності між модою та мистецтвом. Художники та дизайнери створюють спільні проекти, які залучають глядачів та споживачів до активної участі. Це можуть бути виставки, де відвідувачі можуть взаємодіяти з моделями або створювати свої власні модні образи, або колекції, що включають елементи гри або підключення до віртуальної реальності. Це створює новий рівень залученості та особистого досвіду, розширюючи межі традиційної моди та мистецтва [1].

У зв'язку з поширенням цифрових технологій та соціальних медіа, мода та мистецтво знаходять нові способи взаємодії та впливу. Багато дизайнерів та художників використовують платформи соціальних мереж для презентації своїх робіт, взаємодії з аудиторією та поширення своєї творчості. Це дає можливість широкому колу людей долучатися до модних та мистецьких подій, виражати свої думки та сприяти поширенню нових ідей.

ВИСНОВКИ

Співпраця між модою та мистецтвом проявляється, серед іншого, і в індустріальному сегменті. Мистецтво може співпрацювати з різними індустріями, включаючи модний бізнес. Така співпраця може включати створення костюмів для театральних постановок, декорацій для модних показів та аксесуарів, які відповідають мистецьким тенденціям та актуальним трендам. Наприклад, дизайнери можуть співпрацювати з мистецькими колективами для створення унікальних виставок, де мода та мистецтво взаємодіють.

Усі ці взаємодії між модою та мистецтвом підтримують творчий розвиток обох галузей і сприяють появі нових ідей, концепцій та тенденцій. Вони створюють простір для експериментів, інновацій та вираження індивідуальності. Взаємодія між модою та мистецтвом є важливим фактором, який сприяє розвитку культури та суспільства в цілому.

Однак, варто пам'ятати, що мода та мистецтво є самостійними сферами, які мають власні цінності, ідеї та завдання. Вони можуть взаємодіяти, але також можуть існувати незалежно одне від одного. Продовжуючи розмову про взаємодію моди та мистецтва, важливо зазначити, що ці дві сфери мають великий потенціал для співпраці та взаємного впливу. На сьогоднішній день багато дизайнерів моди співпрацюють зі сучасними художниками, щоб створити унікальні колекції, які поєднують естетику моди та мистецтва. Також варто зазначити, що мода та мистецтво можуть спільно спонукати до соціальних змін та акцентування актуальних питань сучасного суспільства. Дизайнери та художники використовують свою творчість для піднесення проблем соціальної справедливості, рівноправ'я, розширення розуміння культурних різниць та інших важливих питань. Це може виявлятися у створенні колекцій, що підтримують різноманітність та інклюзивність, або мистецьких проєктах, що ставлять під сумнів стереотипи та норми.

У підсумку, мода та мистецтво мають потужний вплив на ідентичність та самовираження людей. Вони дозволяють виражати уявлення про себе, свої переконання та стиль через одяг, аксесуари, макіяж та інші елементи. Мода та мистецтво допомагають показати свою індивідуальність та приналежність до певних груп або спільнот. Вони створюють платформу для самовираження, де кожна людина може знайти своє унікальне місце.

ЛІТЕРАТУРА

1. Wilcox C., Mendes V.D., 20th-Century Fashion in Detail. London: Thames & Hudson, 2018. 224 p.
2. Palmer A. A Cultural History of Dress and Fashion In the Modern Age. London: Bloomsbury Academic, 2018. 288 p.
3. XX століття: історія сукні та не тільки URL: <mailto:https://etnoxata.com.ua/statti/moda-ta-stil/hh-stolittja-istorija-sukni-ta-ne-tilki/>.
4. Енді Уорхол – геній поп-арту та сучасного мистецтва URL: <mailto:https://struchaieva.art/uk/blog/endi-uorhol-genij-pop-arta>.
5. Сальвадор Далі – майстер самопіару, якому підкорилась висока мода URL: <mailto:https://gallery101.com.ua/dali-and-fashion/>.
6. Гарна мода – теж високе мистецтво. URL: <mailto:https://day.kyiv.ua/article/taym-aut/harna-moda-tse-tezh-vysoke-mystetstvo>.

SENCOVA A., SKASKIV O., CHUPRINA N., ROZHIN N.

TITLE FASHION AND ART: COLLABORATION IN CREATING FASHION IMAGES

The areas of cooperation between artists and design brands in creating works of modern art and their adaptation in modern fashion design are considered. The main stages of the development of such collaborations in the 20th century have been determined. The means of influence of modern art on the fashion industry and the creation of works of modern art based on the use of fashion elements are determined.

Key words: *fashion, design brand, modern art, project images, fashion design.*